

DOSSIER DEL PROFESSORAT

MICROXARXA DESCOBRIM NATURA

FASE 1: BENVINGUDA

**Introducció als valors ecològics i socioculturals
dels espais verds urbans**

Fase 1. BENVINGUDA

Introducció als valors ecològics i socioculturals dels espais verds urbans

Breu descripció

Aquesta primera fase consta d'una formació inicial presencial per al professorat i de la dinamització d'una sessió amb l'alumnat, sessió en què es porten a terme diversos jocs interactius per comprendre el valor ecològic dels espais verds.

Objectius

- Presentar el desenvolupament de la microxarxa Descobrim natura.
- Conèixer el calendari establert i resoldre dubtes.
- Conèixer la importància de la natura: l'estratègia de conservació de la natura a la ciutat i la gestió ecològica i la naturalització dels espais verds.
- Realitzar els jocs interactius amb l'alumnat i ressaltar els conceptes previs que s'han de treballar.
- Aprendre sobre les problemàtiques relacionades amb la fauna i la flora dels entorns urbans.

Dinamització - A càrrec del professorat

Tant si ja s'ha escollit l'espai verd que es treballarà com si no, s'introdueixen diferents conceptes importants que s'han presentat durant la formació inicial. D'aquesta manera es prepara els alumnes perquè puguin fer els jocs interactius.

Desenvolupament

a) **Introduir els conceptes rellevants**

Abans de desenvolupar els jocs interactius, es proposa treballar prèviament a l'aula els conceptes següents:

- Canvi climàtic
- Fauna i flora autòctones i al·lòctones
- Fauna i flora invasores. Fauna i flora exòtiques
- Plantes aromàtiques
- Plaga
- Gestió hídrica: tipus de reg dels espais verds
- Compostatge i matèria orgànica

b) Introduir de manera divertida el que es treballarà a l'espai verd escollit

Un cop treballats els conceptes previs amb l'alumnat es pot començar a jugar. Els jocs interactius estan dissenyats amb l'eina en línia Genially i permeten aprendre sobre la fauna i la flora, les emocions que sentim en espais diversos de la ciutat i algunes problemàtiques ambientals que s'hi esdevenen.

A través de l'enllaç següent accedireu a la plataforma i podreu començar el vostre viatge d'aprenentatge dels espais verds.

<https://view.genial.ly/614b14c321c0fa0dcd5863ff>

Temàtica: els jocs presenten una situació en què l'alumnat s'ha de preparar per anar a l'espai verd escollit. És per això que, per mitjà de diversos 'minijocs', hauran d'aconseguir aquests ítems:

- un mapa, per situar-se bé a l'espai verd
- una brúixola, per no perdre-s'hi
- unes ulleres, per observar bé l'entorn
- una guia, per conèixer millor els animals i les plantes que hi viuen

Els jocs es poden plantejar de dues maneres diferents:

Opció 1. Jugar tota l'aula conjuntament; en aquest cas, es poden projectar en una pantalla i la persona responsable de l'activitat fa de guia, passant les pantalles i facilitant els torns de paraula i l'expressió d'opinions.

Opció 2. Fer uns quants grups, segons el nombre de dispositius digitals (tauletes, ordinadors...) de què es disposi. En aquesta modalitat els alumnes juguen de manera autònoma, tot i que es recomana fer-ne el seguiment per si necessiten algun suport i per crear els moments de reflexió adequats.

Es recomana fer el primer joc, 'Travessem Barcelona', amb tot el grup classe junt, ja que es parla de sensacions i emocions que provoquen diversos espais de la ciutat.

Cada joc ha estat creat amb metodologies, coneixements i estratègies diferents per tal de motivar l'alumnat a participar-hi i promoure el seu aprenentatge. A continuació se'n relacionen els detalls i les funcions.

1. Minijoc 1. El camí de les emocions

Joc	Travessem Barcelona
Objectiu	Expressar emocions que se senten mentre s'observen diferents espais tot fent un viatge per la ciutat de Barcelona.
Metodologia	<p>Disposats en grups, els alumnes juguen a una readaptació del famós joc de taula 'Serps i escales'. Es llença el dau i, manualment, es van avançant les caselles corresponents. A les caselles, representades com a panots de Barcelona, on hi ha una imatge, cal respondre les preguntes que s'hi plantegen per continuar avançant per la ciutat.</p> <p>Dins del joc hi ha les instruccions. Llegiu-les conjuntament amb els alumnes per saber detalladament com funciona.</p> <p>Es distribueix la classe en 5 grups, a cadascun dels quals correspon un animal diferent (ratpenat, abella, marieta, ocell o papallona). El joc planteja el repte d'acompanyar aquests animals urbans en el seu viatge per intentar aconseguir menjar.</p> <p>A mesura que s'avança pel taulell de joc, s'activen les finestres amb preguntes obertes (acompanyades de fotografies) sobre els espais verds urbans. Aquestes qüestions fan referència a tres temes relacionats amb aquests espais:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) les emocions que desperten 2) la salut que promouen 3) el valor que tenen a la ciutat <p>D'aquesta manera es comencen a tractar conceptes que es treballaran més específicament al llarg de tota la microxarxa Descobrim natura.</p>
Problemàtiques ambientals que es tracten	<p>Impactes a la natura de les activitats humanes, com els derivats dels mitjans de transport o de la contaminació.</p> <p>Canvi climàtic i com mitigar-lo.</p> <p>Pèrdua de la biodiversitat als espais verds de la ciutat.</p>

2. Minijoc 2. Coneguem els animals dels espais verds

Joc	Seguim els rastres
Objectiu	Descobrir la biodiversitat faunística que habita als espais verds, conèixer-ne la importància i diverses curiositats i reflexionar sobre les dificultats amb què es poden trobar els animals que viuen a la ciutat.
Metodologia	El joc consisteix a respondre correctament les preguntes plantejades sobre els animals per trobar 4 pistes. Quan es respon correctament apareix un número que s'ha d'anotar, ja que per concloure el joc s'han de sumar tots els que apareguin.
Problemàtiques ambientals que es tracten	Escassetat de refugis naturals. Disponibilitat d'aliment dels animals. Canvi climàtic i com afecta els animals. Presència d'espècies invasores.

3. Minijoc 3. Les solucions basades en el verd

Joc	On és...?
Objectiu	Per mitjà d'endevinalles es pretén conèixer diverses problemàtiques ambientals actuals i relacionar-les amb les solucions basades en el verd.
Metodologia	Van apareixent diferents fotografies d'espais verds de la ciutat amb la seva endevinalla corresponent. L'alumnat ha d'endevinar l'ítem que apareix a la imatge i que correspon a l'endevinalla, clicant sobre un dels elements proposats com a possibles solucions.
Problemàtiques ambientals que es tracten	Impermeabilitat del sòl. Estat anímic decaigut. Contaminació atmosfèrica i acústica. Excés de diòxid de carboni (CO ₂). Increment de les temperatures. Manca de refugis per als animals.

4. Minijoc 4. Aprenem sobre els espais verds a la ciutat

Joc	Quadern botànic
Objectiu	Es pretén conèixer la vegetació dels parcs i com cal cuidar-la aprenent les característiques d'algunes de les espècies més representatives i per què són importants.
Metodologia	Per mitjà del joc interactiu, l'alumnat identifica les respostes correctes per passar de pantalla i així aconseguir resoldre el seu quadern botànic. En concret s'han de superar 5 missions, seleccionant les respostes correctes sobre els temes següents: les plantes autòctones, els arbres de la ciutat, les plantes aromàtiques, la gestió hídrica als parcs i la gestió dels recursos.
Problemàtiques ambientals que es tracten	Espècies invasores. Augment de la temperatura ambiental. Disminució dels pol·linitzadors. L'aigua com a recurs limitant. Reciclatge i optimització dels recursos.

c) Reflexionar sobre el que han descobert amb els jocs

Un cop resolt els jocs interactius, es recomana reflexionar sobre el que han après. Es pot fer èmfasi en allò que els hagi agradat més, en la biodiversitat, en els problemes ambientals que creuen que poden succeir als espais verds i a la ciutat i en les possibles solucions per resoldre'ls.

A continuació es proposa una sèrie de preguntes perquè el professorat pugui dinamitzar el debat:

- Per què són importants les plantes a la ciutat?
- És rellevant posar-hi plantes mediterrànies, per exemple, o les exòtiques també hi són convenientes?
- Són importants els espais verds a la ciutat? Hi aneu sovint? Què hi aneu a fer?
- Costa molt mantenir els espais verds de la ciutat? Què creieu que necessiten? Qui els cuida?
- Som conscients de les dificultats que pateixen els animals a la ciutat? I les plantes?
- Quines són aquestes problemàtiques?
- Heu vist aquests animals a Barcelona?
- Ens fixem prou en els animals amb els quals convivim?

